

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore

Savjet za razvoj nevladinih organizacija

Podgorica, 15. jun 2016. godine

Broj:14-217

I Z V J E Š T A J
O RADU SAVJETA ZA RAZVOJ NEVLADINIH ORGANIZACIJA
SEPTEMBAR 2014. - DECEMBAR 2015. GODINE

Podgorica, jun 2016. godine

I UVOD

Vlada Crne Gore, na osnovu člana 12 st. 2 i 3 Uredbe o Vladi Crne Gore («Službeni list CG», broj 80/08) na sjednici od 27. marta 2014. godine, donijela je **Odluku o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija** ("Službeni list CG", broj 21/14).

Prema Odluci, Savjet za razvoj nevladinih organizacija, kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore, vrši poslove koji se odnose na:

- praćenje primjene Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori 2014. - 2016. godine i Akcionog plana za njenu implementaciju za isti period;
- praćenje sprovođenja Akcionog plana za poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, u dijelu koji se odnosi na saradnju sa nevladinim sektorom;
- davanje mišljenja o nacrtima propisa, odnosno strateškim i drugim dokumentima koji se odnose na rad i razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori u cilju stvaranja podsticajnog okruženja za njihov rad;
- davanje mišljenja u vezi sa primjenom propisa, odnosno strateških i drugih dokumenata koji se odnose na rad nevladinih organizacija u Crnoj Gori;
- iniciranje donošenja novih ili izmjena i dopuna važećih propisa u cilju stvaranja podsticajnog okruženja za rad i razvoj nevladinih organizacija;
- predlaganje Vladi Crne Gore prioriternih oblasti od javnog interesa i visinu sredstava za finansiranje projekata, odnosno programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta;
- podsticanje i unapređenje saradnje Vlade i organa državne uprave sa nevladinim organizacijama u zemlji i inostranstvu, kao i sa relevantnim subjektima u međunarodnoj zajednici;
- razmatranje objedinjenog godišnjeg izvještaja o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija, koji priprema Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama, na osnovu pojedinačnih izvještaja koje Kancelariji dostavljaju organi državne uprave;
- druge poslove utvrđene zakonom ili drugim propisom.

Savjet ima predsjednika i 22 člana. Predsjednik Savjeta je predstavnik Vlade.

Predsjednik Savjeta ima zamjenika koji je predstavnik nevladinih organizacija u Savjetu i koga, na predlog predsjednika, bira Savjet. Predsjednika i članove Savjeta imenuje Vlada, na period od četiri godine.

Članove Savjeta čine 11 predstavnika Vlade i 11 predstavnika nevladinih organizacija.

Članovi Savjeta - predstavnici Vlade imenuju se na predlog: Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstva prosvjete, Ministarstva kulture, Ministarstva zdravlja, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija i Generalnog sekretarijata Vlade.

Članovi Savjeta - predstavnici nevladinih organizacija u Savjetu imenuju se na predlog nevladinih organizacija čija su područja djelovanja: vladavina prava, razvoj nevladinih organizacija, zaštita i promocija ljudskih prava, unapređenje položaja lica sa invaliditetom, zaštita životne sredine i održivi razvoj, razvoj volonterizma i socijalnog preduzetništva, razvoj filantropije, neformalno i cjeloživotno obrazovanje, socijalna i zdravstvena zaštita, kultura i evropske integracije. Za svako navedeno područje djelovanja imenuje se po jedan član.

II POSTUPAK IMENOVANJA SAVJETA

Članom 5 Odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija definisano je da "Predsjednika i članove Savjeta imenuje Vlada, na period od četiri godine.", pa je Vlada, 24. jula 2014. godine, donijela Rješenje o imenovanju Savjeta za razvoj nevladinih organizacija (»Službeni list CG«, broj 35/14). U izvještajnom periodu, iz opravdanih razloga, došlo je do zamjene nekih članova Savjeta, tako da sada Savjet radi u sastavu :

predsjednica: **Marija Vučinović**, ministarka bez portfelja u Vladi Crne Gore; zamjenica predsjednice, **Ana Novaković**, CRNVO (Podgorica) - za područje djelovanja: razvoj nevladinih organizacija; članovi/ce: **Branka Čolović**, Ministarstvo pravde; **Dragana Ranitović**, Ministarstvo unutrašnjih poslova; **Tatjana Radulović**, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava; **Nikola Dedeić**, Ministarstvo rada i socijalnog staranja; **dr Tanja Janković**, Ministarstvo održivog razvoja i turizma; **Marko Vukašević**, Ministarstvo finansija, **Branka Kankaraš**, Ministarstvo prosvjete; **Dragica Milić**, Ministarstvo kulture; **Senka Klikovac**, Ministarstvo zdravlja; **Predrag Stamatović**, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija; **Danka Latković**, Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama u Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore; **Stevo Muk**, Institut Alternativa, (Podgorica) - za područje djelovanja: vladavina prava **Marina Vujačić**, UMHCG (Podgorica) – za područje djelovanja, zaštita i promocija ljudskih prava; **Vladan Nikolić**, NVO Savez udruženja paraplegičara Crne Gore (Podgorica) - za područje djelovanja: unapređenje položaja lica sa invaliditetom; **Veselin Šturanović**, FORS Montenegro, (Podgorica) - za područje djelovanja: zaštita životne sredine i održivi razvoj; **Igor Milošević**, ADP "Zid" (Podgorica), za područje djelovanja: razvoj volonterizma i socijalnog preduzetništva; **Anica Boljević**, FAKT (Podgorica), za područje djelovanja: razvoj filantropije; **Snežana Kaluderović**, CGO (Podgorica) - za područje djelovanja: neformalno i cjeloživotno obrazovanje; **Mirela Korać**, Udruženje mještana i prijatelja sela Vuča, (Berane) za područje djelovanja: socijalna i zdravstvena zaštita; **Sanela Sijarić**, NVO Krug, (Podgorica) - za područje djelovanja: kultura i **Aleksandar Dedović**, "ALFA Centra" (Nikšić), za područje djelovanja: evropske integracije.

Postupak izbora članova Savjeta sprovela je Kancelarija za saradnju sa nevladinim organizacijama, prema strukturi utvrđenoj u čl. 6, 7 i 8 Odluke. Proces izbora predstavnika nevladinih organizacija Odlukom je dopunjen fazom davanja podrški od strane NVO kandidatima sa liste, koje su takođe predložile NVO. U čitavom procesu (i fazi predlaganja i fazi davanja podrški) učestvovala su 303 NVO.

Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje kandidata za članove Savjeta objavljen je 16. maja 2014. godine u „Pobjedi” i na web stranici Vlade Crne Gore www.gov.me/biblioteka/oglasj i na web stranici www.euprava.me kao i obrazac za predlaganje kandidata na www.gsv.gov.me/biblioteka/obrasci. **Listu kandidata** za članstvo u Savjetu za razvoj NVO i **Javni poziv** za dostavljanje podrške kandidatima sa Liste za članstvo u Savjetu za razvoj nevladinih organizacija i obrazac za davanje podrške je objavljeno 10. juna 2014. Kancelarija je objavila **Korigovanu listu kandidata** 12. juna 2014. godine sa 21 kandidatkinjom/kandidatom, umjesto prethodnih 22, jer je jedna kandidatkinja odustala od kandidature za članstvo u Savjetu, te je Kancelarija uz **Korigovanu listu**, ponovo objavila i **Javni poziv** nevladinim organizacijama za dostavljanje podrške kandidatima sa **Korigovane liste** kandidata za članstvo u Savjetu, uz napomenu da ukoliko je neka NVO poslala podršku kandidatkinji koja je odustala, može podržati nekog drugog kandidata. Na kraju postupka 7. jula 2014. godine je objavljena **Rang lista kandidata** koji su dobili podršku za članstvo u Savjetu za razvoj nevladinih organizacija, sa nazivima nevladinih organizacija koje su ih podržale u skladu sa Odlukom o Savjetu.

Za članove Savjeta, predstavnike nevladinih organizacija, predloženi su kandidati za koje je dostavljeno najviše podrški nevladinih organizacija iz odgovarajućeg područja djelovanja iz člana 8 Odluke.

Predstavnike Vlade u Savjetu, na zahtjev Kancelarije, predložila su ministarstva iz člana 7 Odluke, a predsjednika Savjeta nadležno radno tijelo Vlade, dok je rukovodilac Kancelarije po funkciji član Savjeta.

U izvještajnom periodu Savjet za razvoj nevladinih organizacija je održao ukupno deset sjednica. Naime, u 2014. godini (od septembra), Savjet je održao četiri sjednice, a u 2015. godini je održao šest sjednica.

III SJEDNICE SAVJETA U 2014. GODINI

I SJEDNICA- KONSTITUTIVNA, održana je 15. septembra 2014. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Konstituisanje Savjeta za razvoj nevladinih organizacija i izbor zamjenika predsjednice Savjeta

Na inicijativu predsjednice Savjeta, da se za zamjenika predsjednice izabere član/ica iz reda nevladinih organizacija, članovi Savjeta iz reda NVO su obavili konsultacije o mogućem kandidatu. Predsjednica Savjeta je, za zamjenicu predložila kandidatkinju koju je podržao veći broj članova Savjeta iz NVO, koja je većinom glasova članova savjeta izabrana.

2. Nacrt Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora

Ocijenjeno je da su Analizom otvorena mnoga važna pitanja, ali da nijesu dati adekvatni i potpuni odgovori, zbog čega je zaključeno da članovi Savjeta dostave Radnoj grupi pisane predloge i sugestije, te da se 19. septembra održi sastanak zainteresovanih članova Savjeta i Radne grupe radi utvrđivanja boljeg, jasnijeg i preciznijeg materijala, kao i predloga zaključaka koji će biti dostavljeni Vladi, a kojim će biti definisane preporuke za unapređenje zakonskog, institucionalnog i finansijskog okvira za djelovanje i razvoj NVO. Tako dorađeni dokument, Savjet će razmatrati na sljedećoj sjednici i, uz mišljenje i predlog zaključaka, dostaviti Vladi na dalji postupak.

3. Informacija o stavu Vlade po pitanju raspodjele sredstava od igara na sreću za NVO u 2014. godini

Predsjednica Savjeta je obavijestila prisutne da je na sjednici Vlade, održanoj 11. septembra, aktuelizovala pitanje raspodjele sredstava od igara na sreću za NVO u 2014. godini, uz zaključak Vlade da treba ispoštovati odluke Upravnog suda o raspodjeli iz prethodne godine, a da konkurs za 2014. treba da bude objavljen što prije. U postupku pripreme naredne sjednice Vlade, distribuiran je materijal u vezi sa ovim pitanjem koji je pripremila nadležna Komisija, i koji će biti razmatran na zajedničkoj sjednici radnih tijela Vlade.

Savjet je zaključio da je potrebno dostaviti komisijama preporuku da Vlada na narednoj sjednici zaduži nadležnu komisiju da hitno objavi konkurs za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću za 2014. godinu, u skladu sa važećim propisima.

II SJEDNICA, održana je 24. oktobra 2014. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Nacrt Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora;

Na predlog predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, koje je obrađivač „Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora“, razmatranje ovog materijala odloženo je za narednu sjednicu, kako bi obrađivač isti korigovao u smislu unaprijeđenja pojedinih segmenata.

2. Odgovor Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija na zahtjev Savjeta u vezi sa statusom predstavnika NVO u pregovaračkim grupama;

U raspravi je iskazana dilema na koji način će naše zakonodavstvo propisati dodatne procedure za konsultacije civilnog društva u postupku programiranja/planiranja IPA sredstava za naredni period, pa je zaključeno je da se od MVPEI zatraže informacije o vlasništvu nad ključnim dokumentom, u smislu jasnog adresiranja pitanja učešća NVO u konsultacijama u narednom periodu, kao i da li „vlasništvo“ nad dokumentom pripada EK ili Vladi.

3. Radna verzija Pravilnika o radu Savjeta;

Savjet je razmotrio radnu verziju „Pravila o radu Savjeta“, internog dokumenta koji bliže definiše određene procedure, radi jasnijeg definisanja funkcionisanja Savjeta, te pojašnjenja onih situacija kada je shodna primjena Poslovnika o radu Vlade, prilično komplikovana. U cilju poboljšanja teksta, dogovoreno je da se dostave predlozi za korekturu teksta, kako bi imali što kvalitetniji akt.

4. Pitanja i predlozi

Na dnevnom redu bila je i lista nerealizovanih obaveza u 2014. iz dva akciona plana, AP Strategije razvoja NVO i AP za pregovaračko poglavlje 23, koje su u nadležnosti Savjeta i koje bi trebalo da se nađu u Planu rada Savjeta za 2015. godinu. Kako se uskoro očekuje revizija AP za pregovaračko poglavlje 23, a treba sačiniti i godišnji izvještaj o realizaciji AP Startegije, to je zaključeno da se nakon pomenute revizije, pristupi izradi Plana rada Savjeta za 2015. godinu, s tim da Savjet, nakon razmatranja izvještaja o realizaciji AP Startegije u 2014. razmotri i pitanje revizije tog plana.

Povodom informacije o organizovanju druge Povorke ponosa LGBT osoba u Podgorici 2. novembra 2014. godine, Savjet je podržao organizovanje povorke kao načina promovisanja, poštovanja i zaštite osnovnih ljudskih prava LGBT osoba.

Savjet je azmotrio i prihvatio inicijativu Delegacije EU u Crnoj Gori da, predstavnici Delegacije, kao posmatrači, prisustvuju sjednicama Savjeta.

III SJEDNICA, održana je 12. i 17. novembra 2014. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Predlog Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora;

Prema analitičkom dijelu dokumenta, koji Vladi treba da posluži za donošenje što konkretnijih zaključaka kojima će obavezati nadležne organe da uočene probleme riješe realizovanjem preporuka i zaključaka, većina članova Savjeta se pozitivno odredila.

Rezerve su iskazane na preporuke koje se odnose na finansiranje programa i projekata nevladinih organizacija iz javnih fondova, a posebno na one koje definišu izmjene Zakona o NVO i Zakona o igrama na sreću, te donošenje odgovarajućih podzakonskih akata za raspodjelu sredstava, zbog čega Analiza u cjelini nije dobila većinsku podršku nakon glasanja Savjeta.

Rezerva je iskazana i u odnosu na preporuku oko objedinjavanja poslova u vezi sa NVO u okviru jedne organizacione cjeline, zbog „predugog“ roka određenog za IV kvartal 2017.

2. Pravila rada Savjeta (internog akta);

Savjet je razmotrio i usvojio, uz određene korekcije, Pravila rada Savjeta, s tim da dokument u cjelini bude verifikovan na sljedećoj sjednici.

3. Odgovor Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u vezi zahtjeva Savjeta sa prethodne sjednice (IPA II);

Odgovor Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, u vezi sa uključivanjem NVO u ranije faze programiranja sredstava namijenjenih civilnom društvu iz IPA II (2014-2020), Savjet je ocijenio nepotpunim. Zbog toga, te činjenice da je u međuvremenu Delegacija EU u Crnoj Gori, zakazala skup povodom prezentacije ključnih dokumenata u vezi IPA II, zaključeno je da Savjet predloži Vladi Crne Gore da propiše proceduru i kriterijume za učešće NVO u sačinjavanju godišnjih akcionih programa namijenjenih civilnom društvu iz IPA II za period 2015-2020.

4. Zahtjev Koalicije NVO “Saradnjom do cilja” povodom članaka objavljenih u dnevnom listu “Pobjeda” u vezi finansiranja NVO iz javnih fondova;

Povodom članaka objavljenih u dnevnom listu “Pobjeda” (18.19. i 26. septembra i 7. oktobra) u vezi sa finansiranjem NVO iz javnih fondova konstatovano je da je u predmetnim člancima objavljeno niz netačnih podataka i tvrdnji za koje nijesu dati odgovarajući argumenti, te je Savjet ocijenio da se na taj način nanosi šteta čitavom društvu, a prije svega NVO-u.

Zaključeno je da se od Ministarstva finansija zatraže odgovarajući podaci i pojašnjenja relevantnih propisa od značaja za finansiranje NVO iz javnih fondova, te da se medijskom samoregulatornom tijelu Savjet obrati sa inicijativom za provjeru eventualnog postojanja kršenja Etičkog kodeksa novinara.

Na duži rok, Savjet je ocijenio da bi trebalo svojim angažmanom da utiče na stvaranje pozitivnog ambijenta i promjenu odnosa prema NVO, u cilju adekvatnijeg i značajnijeg afirmisanja doprinosa NVO rješavanju potreba zajednice, odnosno promovisanju pozitivnih efekata- rezultata projekata NVO finansiranih iz javnih fondova.

5. Obraćanje S. Muka povodom politike Vlade Crne Gore u vezi sa projektom izgradnje tzv. Građanske kuće u Podgorici;

Savjet je informisan da je izgradnja „Kuće građanskog društva“ regionalni projekat koji bi, uz podršku fondacije braće Rokfeler, trebalo da se realizuje i u Crnoj Gori, te da je gradonačelnik Podgorice u vezi sa tim, u oktobru primio predstavnika Rokfeler Fondacije u Crnoj Gori i zahvalio mu se na podršci da se i izgradnjom Kuće, saradnja sa NVO unaprijedi.

Savjet je zaključio da od Vlade Crne Gore, zatraži informacija o preduzetim aktivnostima za realizaciju ove ideje i stavu Vlade o ovoj inicijativi.

6. Pitanja i prijedlozi.

Na sjednici je razgovarano i o pitanju izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, posebno po pitanju njegovog usaglašavanja sa Zakonom o NVO. U neformalnoj razmjeni informacija, saopšteno je da je obrazovna radna grupa za pripremu „osnova“ za izmjene i dopune, pa je zaključeno da se od Ministarstva finansija zatraži informacija o preduzetim aktivnostima u vezi sa izmjenama pomenutog zakona. U odnosu na obrazovanje radne grupe zaključeno je da se posebno zatraži informacija o primjeni Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

**IV SJEDNICA, održana je 15. decembra 2014. godine
i razmatrana su sljedeća pitanja:**

1. Verifikacija Pravila rada Savjeta (internog akta);

Pravila rada Savjeta su verifikovana.

2. Informacija o raspodjeli dijela prihoda od igara na sreću, po Konkursu za 2014. godinu.

Savjet je informisan o načinu rada Komisije, i projekatima predatim na konkursu za 2014. godinu (objavljen 22. septembra o.g.)- ukupno je prispjelo 1254 projekta i programa NVO, od čega 1163 u A kategoriji i 91 u B kategoriji. Komisija je u cilju efikasnijeg rada osnovala potkomisije za evaluaciju planova i programa, a u Izvještaju su navedeni sastavi pojedinih potkomisija. Potkomisije su izvršile selekciju i dostavile predloge planova i programa Komisiji na odobravanje, koja je jednoglasno podržala njihove predloge. U konačnom, Komisija se opredijelila da finansijsku podršku predloži za 418 projekata.

Od ukupnog fonda koji je bio predviđen za raspodjelu- 1.740.000,00 €, organizacijama je podijeljeno 1.680.800,00 €, jer je u skladu sa Uredbom, 3 % sredstava izdvojeno za rad Komisije. U skladu sa članom 20 Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću („Službeni list Crne Gore” br. 42/11), Komisija je na sajtu Ministarstva finansija, objavila spisak organizacija koje su dostavile projekte, sa nazivom dostavljenih planova i programa, kao i iznosom traženih sredstava.

Nakon razmjene mišljenja, Savjet je ocijenio da je ključni problem, kao i prethodnih godina, prekoračenje roka za objavljivanje konkursa, pa je odlučeno da se predloži Vladi da zaduži nadležne da, u skladu sa Odlukom, ugovore sa NVO potpišu što prije, te da se isplata sredstava izvrši do kraja godine.

U skladu sa navedenim, a zbog činjenice da aktuelnoj Komisiji mandat ističe u februaru 2015. godine, Savjet je predložio Vladi da razmotri mogućnost pokretanja postupka imenovanja nove komisije prije isteka mandata, kako bi se stekli uslovi da se nova komisija imenuje blagovremeno, i konkurs za 2015. godinu raspiše u skladu sa stavom 1 člana 12 Uredbe do kraja I kvartala 2015. godine.

3. Inicijativa članova Savjeta Igora Miloševića, Vladana Nikolića, Veselina Šturanovica i Aleksandra Dedovića u vezi sa Informacijom Ministarstva rada i socijalnog staranja o izmjenama i dopunama Zakona o volonterskom radu;

Predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja pojasnili su da je razlog izmjena usaglašavanje Zakona sa jednom od Direktiva Evropske unije, a što je i planirano Programom rada Vlade za IV kvartal ove godine.

Predstavnik Ministarstva rada i socijalnog staranja, je saopštio da prilikom formiranja radne grupe i objavljenog javnog poziva nevladinim organizacijama, nije bilo predloga za člana grupe.

Takođe je pojašnjeno da Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije nadležno za „podsticanje građanskog aktivizma” zbog čega je izmijenjena identična mjera u adaptaciji Akcionog plana za poglavlje 23 (da se Zakon mijenja zbog stvaranja uslova za „podsticanje građanskog aktivizma”), kao i naziv mjere „Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o volonterskom radu” (umjesto Zakona o volonterizmu).

Ocijenjeno je potrebnim nalaženje odgovarajućeg nadležnog tijela koje bi bilo zaduženo za vođenje procedure pripreme zakona o volonterizmu, zakona koji bi trebalo da definiše građanski aktivizam sa što manje barijera.

**V SJEDNICA, održana je 18. februara 2015. godine
i razmatrana su sljedeća pitanja:**

1. Odgovor MVPEI u vezi sa učešćem predstavnika NVO u programiranju sredstava IPA II;

Ministarstvo je odlučilo da predstavnike NVO uključi u rad sektorskih radnih grupa koje se bave planiranjem i programiranjem crnogorskog programa Instrumenta pretpristupne podrške za sektore koji će u periodu 2014-2020 biti podržani kroz IPU, a u sljedećim oblastima: 1. Demokratija i upravljanje; 2. Vladavina prava i temeljna prava; 3. Životna sredina i klimatska akcija; 4. Saobraćaj; 5. Konkurentnost i inovacije; 6. Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike i 7. Poljoprivreda i ruralni razvoj.

Sproveden je postupak u skladu sa Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, pa je na osnovu javnog poziva NVO, objavljena lista kandidata i konstatovano da za dvije oblasti: a) Životna sredina i klimatska akcija i b) Saobraćaj, nije bilo predloženih kandidata. Predstavnicima Ministarstva su saopštili da će sve kandidate koji su se prijavili, a koji su ispunjavali uslove, uključiti u odgovarajuće radne grupe za koje su se prijavili (pet oblasti), nezavisno od broja, želeći da na taj način uključe sve koji mogu da doprinesu kvalitetnijem planiranju i većem uključivanju NVO u ove procese.

Savjet je zaključio da prema MVPEI inicira raspisivanje novog poziva za dvije oblasti za koje nije bilo kandidata kako bi odgovarajući predstavnici NVO bili uključeni u radne grupe za pomenuta dva sektora.

2. Odgovor Savjetu u vezi sa projektom „Građanska kuća“;

Većina učesnika u raspravi o odgovoru Vlade u vezi sa projektom „Građanska kuća“ pozitivno se odredila o inicijativama koje za cilj imaju podršku NVO i stvaranju uslova za njihov rad i razvoj kroz izgradnju novih ili ustupanje npr. postojećih prostora koji su u vlasništvu države ili lokalnih uprava, a ne koriste se. O zaključku se glasalo i većina članova Savjeta (15), uz tri uzdržana člana, glasala je za predlog da se od Vlade i glavnog grada, zatraže preciznije informacije o pitanju izgradnje „Građanske kuće“ u Podgorici, u kontekstu opredjeljenja definisanog Staregijom razvoja NVO i mjere iz Akcionog plana realizacije Staregije, kojom je predviđeno da Vlada normativno uredi ovu oblast, odnosno definiše kriterijume i postupak davanja prostora i imovine u državnom vlasništvu na korišćenje NVO.

3. Mišljenje o postupku izbora nove Komisije za raspodjelu dijela sredstava od igara na sreću;

Razgovarajući o postupku izbora nove Komisije za raspodjelu dijela sredstava od igara na sreću, Savjet je zapravo raspravljao o izmjenama i dopunama Zakona o NVO i Zakona o igrama na sreću i iskazao zabrinutost i nezadovoljstvo zbog prolongiranja rokova za pripremu zakona o izmjenama i dopunama ta dva ključna zakona.

Polazeći od činjenice da je MUP već objavio javni poziv NVO za predlaganje kandidata za radnu grupu za pripremu izmjena i dopuna Zakona o NVO, te javne pozive za uključivanje NVO i zainteresovane javnosti u konsultacije povodom pripreme pomenutog zakona, Savjet je, zaključio da predloži Vladi da u Programu rada Vlade za 2015. godinu izmijeni rokove za izradu pomenutih zakona i umjesto III, oroči ih na II kvartal.

U vezi sa ovim, Savjet je, iskazao zabrinutosti zbog toga što je za izradu izmjena i dopuna Zakona o NVO zadužen MUP, a za izradu podzakonskog akta u vezi sa tim izmjenama, Ministarstvo finansija, pa je, u skladu sa Poslovníkom Vlade, po kome se uz zakon, prilikom razmatranja na Vladi, istoj dostavljaju i nacrti podzakonskih akata propisanih za donošenje tim zakonom, odlučio da predloži Vladi da za pripremu i zakona i podzakonskog akta zaduži isto ministarstvo, odnosno da ih pripremi jedna radna grupa.

4. Mišljenje o pripremi predloga Plana rada Savjeta za 2015;

Povodom razmatranja posljednje tačke dnevnog reda koja se odnosila na pripremu Predloga plana rada Savjeta za 2015. godinu, odlučeno da se u skladu sa Pravilima o radu Savjeta, obrazuje radna grupa za pripremu predloga pomenutog akta i isti pripremi za sljedeću sjednicu Savjeta.

VI SJEDNICA, održana je 21. aprila 2015. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Predlog Plana rada Savjeta za 2015. godinu, koji je pripremila Grupa obrazovana na V sjednici Savjeta;

Savjet je načelno Plan prihvatio, uz zaključak da se, nakon korektura, usvoji na narednoj sjednici.

2. Izvještaj o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija u II polugodištu 2013. godine;

Savjet je razmotrio Izvještaj o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija u II polugodištu 2013. godine, koji zbog prestanka mandata prethodnog Savjeta za saradnju Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija u decembru 2013. godine i konstitisanja Savjeta za razvoj nevladinih organizacija, u septembru 2014. godine, nije bio razmatran. Konstatovano je da je u toku priprema Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja NVO, koji će sadržati informacije direktno povezane sa većinom oblika saradnje u Izvještaju koji je razmatran na sjednici, pa je Savjet odlučio da Vladi ne dostavlja posebno Izvještaj za 2013, nego da isti dostavi zajedno sa izvještajem o realizaciji AP Strategije razvoja nevladinih organizacija.

3. Informisanje o postupku izbora Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću;

Povodom postupka predlaganja predstavnika NVO za članove Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću, koji je sprovela Kancelarija za saradnju sa nevladinim organizacijama, u skladu sa Uredbom o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću („Službeni list CG“, broj 42/11) i Odlukom o obrazovanju Savjeta za razvoj nevladinih organizacija („Službeni list CG“, broj 21/14), Savjeta je obaviješten o toku završne faze postupka, prigovorima dvojice kandidata u vezi sa preoblikovanjem obrasca podrške kandidatima i izvršenom uvidu u dokumentaciju, te je saopšteno da je predlog kandidata sa najvećim brojem podrški dostavljen Ministarstvu finansija na dalji postupak. Član Savjeta iz Ministarstva finansija je istakao da se čeka da svi organi državne uprave dostave predloge kandidata za Komisiju, te da je Ministarstvo finansija spremno da, nakon "kompletiranja" predloga, imenovanje Komisije procesuiraju prema Vladi. Jednoglasna je ocjena Savjeta da pomenutu Komisiju treba što prije imenovati, a da oni koji smatraju da ima propusta u postupku, mogu koristiti raspoloživa pravna sredstva.

4. Informisanje o preduzetim aktivnostima MUP-a u cilju pripreme Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o NVO;

Povodom zahtjeva Savjeta da se izmijene rokovi za izradu izmjena i dopuna Zakona o NVO i Zakona o igrama na sreću da umjesto na III, budu oročeni na II kvartal ove godine, razmotreni su odgovori Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva finansija i konstatovano da je odgovor MUPa dao određene argumente i pojašnjenje u vezi sa nemogućnošću pomjeranja roka za izmjene i dopune pomenutih zakona, te da je MUP preduzeo potrebne radnje na pripremi uslova za izradu pomenutih izmjena i dopuna u skladu sa Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Posebno je naglašeno da ova dva zakona treba paralelno raditi, kako bi se dobila kvalitetna rješenja.

Savjet nije bio zadovoljan odgovorom Ministarstva finansija, te je zaključeno da se od tog ministarstva zatraže precizni podaci o tome šta je do sada urađeno u postupku pripreme izmjena i dopuna Zakona o igrama na sreću, a naročito po pitanju uključivanja predstavnika NVO u radnu grupu, te kako je na ovaj proces primijenjena Uredba o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

5. Predlog Ministarstva unutrašnjih poslova u vezi sa razrešenjem i imenovanjem novog člana Savjeta za razvoj NVO;

Savjet je razmotrio akt Ministarstva unutrašnjih poslova u vezi sa kadrovskim promjenama u Direktoratu za državnu upravu i lokalnu samoupravu, koje za posljedicu imaju razrješenje dosadašnjeg člana Savjeta imenovanog na predlog tog organa i imenovanje novog. Uvažavajući razloge i predlog Ministarstva, a na osnovu stava 3 člana 17 Odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija, Savjet je zaključio da predlaži Vladi da razriješi od dužnosti dotadašnjeg člana Savjeta, te da se do kraja perioda na koji je imenovan Savjet imenuje novi član-predstavnik pomenutog ministarstva.

VII SJEDNICA, održana je u tri dijela: 23. juna, 15. i 22. jula 2015. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Korigovani prijedlog Plana rada Savjeta za 2015. godinu, koji je pripremljen u skladu sa zaključkom Savjeta sa VI sjednice;

Usvojen je korigovani predlog Plana rada Savjeta za 2015. godinu, preimenovan u Smjernice za rad Savjeta u 2015. godini.

2. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014- 2016. godina;

Izvještaj je, na osnovu podataka organa državne uprave, pripremila Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama. Generalno je stepen realizacije ocijenjen neprimjereno niskim, zbog čega su svi prisutni bili jedinstveni u iskazavanju nezadovoljstva odnosom zaduženih organa prema obavezama iz Akcionog plana, te rokovima izvršenja, ali isto tako i šturim i nepotpunim, a u pojedinim slučajevima, prema tvrdnjama jednog broja članova, i neutemeljenim i nepreciznim podacima.

Istaknuto je da je zabrinjavajuća činjenica da 18 organa (33%) nije ni odgovorilo na zahtjev za dostavljanjem podataka, pri čemu je Ministarstvo finansija bilo više puta pominjano kao ilustracija neadekvatnog odnosa prema obavezama iz Akcionog plana. Kako Savjet ovaj izvještaj treba da dostavi Vladi na razmatranje i usvajanje, dogovoreno je da se izvještaj načelno usvoji, uz dopunu podacima koje su u međuvremenu dostavljeni, te da se u elektronskoj komunikaciji članovi Savjeta usaglase oko predloga zaključaka za Vladu, nakon čega izvještaj treba procesuirati prema Vladi sa zaključcima.

Na kraju rasprave o ovom pitanju, razmotreni su i prijedlozi zaključaka za Vladu, kojima su predložene konkretne obaveze-zaduženja za nadležne organe u cilju preduzimanja mjera za povećanje stepena realizacije Akcionog plana, te ispunjenja obaveza i poštovanja utvrđenih rokova. Uz jedan glas protiv, zaključci su usvojeni.

3. Prijedlog Ministarstva rada i socijalnog staranja za razrješenje dosadašnjeg i imenovanje novog člana Savjeta, koji se imenuje na prijedlog tog ministarstva;

Savjet je razmotrio akt Ministarstva rada i socijalnog staranja u vezi sa razrješenjem dosadašnjeg i imenovanjem novog člana Savjeta imenovanog na predlog tog organa i uvažavajući razloge i predlog Ministarstva, a na osnovu stava 3 člana 17 Odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija, Savjet je zaključio da predlaži Vladi da razriješi od dužnosti

dotadašnjeg člana Savjeta, te da se do kraja perioda na koji je imenovan Savjet imenuje novi član- predstavnik pomenutog ministarstva.

4. Odgovor Savjetu u vezi sa projektom „Građanska kuća”;

Na sjednici su razmotreni odgovori nadležnih iz Glavnog grada i Kabineta predsjednika Vlade u vezi sa projektom „Građanska kuća”, i u principu su ocijenjeni zadovoljavajućim. Posebnu pažnju i pozitivnu ocjenu Savjeta zavrijedila je namjera Glavnog grada da pripremi odluku kojom će se utvrditi kriterijumi za dodjelu imovine grada nevladinim organizacijama, jer to do sada nije bilo normirano. Poslije više puta vođene rasprave o ovoj temi na više sjednica, ista je zaključena, uz izdvojeno mišljenje zamjenice predsjednice Savjeta, koja se nije složila sa stavom ostalih članova Savjeta.

Savjet ocijenio da bi Skupština Glavnog grada trebalo, prije usvajanja pomenute odluke, da istu dostavi Savjetu, mada nema formalnu obavezu, ali i da sprovede javnu raspravu u koju će se uključiti i nevladine organizacije i svi zainteresovani subjekti.

5. Informacija u vezi sa Odlukom o obrazovanju Operativnog tima Partnerstva za otvorenu upravu;

Zbog produženog trajanja VII sjednice, jedan broj tačaka (5,7,8,9,10 i 11), je „izgubio“ na aktuelnosti, zbog čega ili nije ni razmatrana ili su samo načelno saopštene osnovne informacije o njima.

6. Informacija o fazi do koje se stiglo u postupku izrade Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama;

Savjet je iskazao nezadovoljstvo zbog činjenice mu je sa kašnjenjem od 15 dana u odnosu na datum početka javne rasprave, dostavljen zahtjev MUP-a za davanje mišljenja na Nacrt ovog zakona.

Istaknuta je generalna zainteresovanost Savjeta da se uključi u procese pripreme zakona i drugih propisa već u ranoj fazi, te da bi organi trebalo da prepoznaju potencijal Savjeta i daju mu aktivniju ulogu kad je u pitanju izrada zakonskih akata koji su ključni za civilni sektor.

U cilju pripreme mišljenja o pomenutom Nacrtu zakona, zaključeno je da se u elektronskoj komunikaciji razmijene i razmotre komentari i prijedlozi na ponuđena rješenja, na osnovu kojih bi se sačinilo mišljenje Savjeta i u prilogu dali konkretni prijedlozi i sugestije u cilju unaprjeđenja dostavljenog teksta.

Razgovarajući o načinu izjašnjavanja Savjeta o pomenutom Nacrtu, te produženju roka za davanje mišljenja, uz ocijenu da bi za davanje mišljenja trebalo ozbiljnije analizirati predložena rješenja u Nacrtu, posebno jer se radi o zakonu ključnom za rad i razvoj nevladinih organizacija, zaključeno je da se održi “tematska sjednica” na kojoj će se razmotriti pomenuti Nacrt i definisati mišljenje Savjeta o ponuđenim rješenjima.

7. Informacija o fazi do koje se stiglo u postupku izrade Uredbe o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa;

Radna grupa Ministarstva finansija distirbuirala je radnu verziju Uredbe, koja je pripremljena prateći rješenja iz Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o NVO.

8. Informacija o razlozima zbog kojih Savjet nije konsultovan u procesu pripreme Predlog Zakona o manjinskim pravima i slobodama;

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je dostavilo Savjetu podatke o postupku u vezi sa ovim propisom, i pojasnilo da isti nije dostavljen Savjetu cijeneći da u njemu nema pitanja od značaja za razvoj NVO, a kako je pomenuti zakon u Skuštinskoj proceduri, eventualno razmatranje ovog pitanja na Savjetu je „zakašnjelo”.

9. Informacija o razlozima iz kojih Savjet nije konsultovan u procesu adaptacije Akcionog plana za poglavlje 23;

Savjet nije dio strukture za izradu AP 23, pa samim tim nije ni bio uključen, mada je informisan u načelu o promjenama od strane članica Savjeta koje su i članice radne grupe za Poglavlje 23.

10. Izvještaj o realizaciji AP 23 - poglavlje saradnja sa NVO, za period januar-jun 2015.godine;

Vlada je kompletan Izvještaj o realizaciji AP 23 za period januar-jun usvojila u julu 2015. godine i postavila na sajt Vlade, tako da se isti prije toga nije ni mogao razmatrati na Savjetu.

11. Informacija o pripremi godišnjeg izvještaja o radu Savjeta za 2014. godinu;

Kako je Savjet konstituisan u septembru 2014. godine, predloženo je i prihvaćeno da se uz Izvještaj o radu Savjeta za 2015. godinu, doda i Izvještaj o radu Savjeta u IV kvartalu 2014.

12. Prijedlog Ministarstva pravde za razrješenje dosadašnjeg i imenovanje novog člana Savjeta, koji se imenuje na prijedlog tog ministarstva;

Savjet je razmotrio akt Ministarstva pravde u vezi sa razrješenjem dosadašnjeg i imenovanjem novog člana Savjeta imenovanog na predlog tog organa i uvažavajući razloge i predlog Ministarstva, a na osnovu stava 3 člana 17 Odluke o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija, Savjet je zaključio da predlaži Vladi da razriješi od dužnosti dotadašnjeg člana Savjeta, te da se do kraja perioda na koji je imenovan Savjet imenuje novi član- predstavnik pomenutog ministarstva.

13. Pitanja i prijedlozi

U okviru tačke „Pitanja i prijedlozi”, istaknuto je da Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću, još uvijek nije konstituisana, a dio sredstava koja su 2014. godine odobrena nevladinim organizacijama, još uvijek nije uplaćen NVO što onemogućava nastavak implementacije projekata i programa. Savjet je ocijenio da treba da uputi urgenciju da se što prije sazove konstitutivna sjednica Komisije.

**VIII TEMATSKA SJEDNICA, održana je 4. septembra 2015. godine
i razmatrano je sljedeće pitanje:**

1. Davanje mišljenja Savjeta o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama

Kako su mišljenja članica i članova Savjeta bila različita, nije bilo moguće definisati jedinstven stav-mišljenje Savjeta, pa se pristupilo glasanju o nacrtu zakona u načelu-cjelini. Nacrt zakona je dobio većinsku podršku Savjeta, a protiv Nacrta zakona u načelu glasali su članovi/-ice Savjeta iz nevladinih organizacija, koji su u raspravi prije glasanja navodili različite argumente u odnosu na pojedina rješenja, zbog čega su na kraju bili protiv nacrta u načelu. Zaključeno je da se obrađivaču pomenutog zakona, uz mišljenje, prosljede predlozi i komentari članova i članica Savjeta koje su, u međuvremenu, dostavili.

Većina članova/-ica je ocijenila da bi finansiranje projekata i programa NVO iz budžeta, trebalo definisati na cjelovit način „usaglašavanjem“ rješenja iz Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama sa rješenjima u izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, na osnovu koga se finansiraju projekti NVO u 6 oblasti od javnog interesa. Imajući to u vidu, ocijenjeno je da bi bilo neophodno da se oba zakona pripremaju paralelno.

**IX SJEDNICA, održana je 18. novembra 2015. godine
i razmatrana su sljedeća pitanja:**

1. Izvještaj Komisije o procesu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2015. godinu;

Savjet je informisan o toku postupka koji je sproveda Komisija, te su predstavljeni zbirni podaci o raspoloživim sredstvima i njihovoj raspodjeli po oblastima i kategorijama, sa posebnim osvrtom na tehničku evaluaciju planova i programa. Ukupno je prispjelo 1228 projekta i programa NVO, od čega je finansijska podrška predložena za 593, a u okviru raspoloživih sredstava od 2.735.048,33 eura.

Najveći broj podržanih projekata bio je iz oblasti sporta 139, zatim zadovoljavanja potreba lica s invaliditetom 136, socijalne zaštite i humanitarne djelatnosti 95, doprinosa u borbi protiv droge i svih oblika zavisnosti 90, kulture i tehničke kulture 88 i vaninstitucionalnog obrazovanja i vaspitanja djece i omladine 46.

Članovi Komisije detaljnije su upoznali Savjet sa načinom rada Komisije i potkomisija, odnosno konkretnim koracima koje su preduzeli kako bi isti bio transparentniji, nepristrasniji, sa odgovarajućom dinamikom i odgovarali na pitanja članova Savjeta.

Nakon toga, Savjet je preporučio Komisiji da u najkraćem roku procesuiru predlog Odluke o raspodjeli dijela prihoda od igara na sreću za 2015. godinu Vladi Crne Gore na saglasnost, kako bi se moglo pristupiti potpisivanju ugovora sa korisnicima i isplati opredijeljenih sredstava što prije. Takođe je preporučio da se Konkurs za 2016. godinu objavi do kraja I kvartala 2016. godine, u skladu sa članom 12 Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću ("Službeni list Crne Gore, broj 42/2011").

2. Ključni nalazi i ocjene iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu sa posebnim osvrtom na ocjene o civilnom društvu te saradnju državnih organa i nevladinih organizacija (predstavnik MVPEI);

Savjet je upoznat sa ključnim nalazima i ocjenama, sa posebnim osvrtom na ocjene o civilnom društvu, te saradnju državnih organa i nevladinih organizacija. Predstavljena je i nova metodologija prema kojoj je rađen Izvještaj EK, a koja uključuje dvije kategorije ocjenjivanja: ukupnu spremnost za članstvo i napredak ostvaren u prethodnoj godini. Izvještajem je jasno i konkretno prepoznato sve ono što je Crna Gora uradila, što je generalno ocijenjeno pozitivnim, a, prema Izvještaju „Određeni napredak je zabilježen u odnosu državnog i civilnog sektora”. U Izvještaju se pominje i Savjet za razvoj NVO, kao pozitivan primjer mehanizma saradnje organa državne uprave sa civilnim društvom, kao i preporuke za jačanje saradnje dva sektora u cilju unapređivanja procesa pristupanja EU.

Članovi Savjeta iz nevladinih organizacija, ukazali su na određene negativne konstatacije u Izvještaju (npr. neujednačena primjena Strategije razvoja NVO, nepostojanje održivog sistema finansiranja programa i projekata NVO, „klevetničke” kampanje protiv pojedinih aktivista NVO sektora...), te rezerve u odnosu na saopšteno, ali i iskazali očekivanje da se u narednom periodu postignu i prepoznaju konkretni rezultati rada Savjeta.

3. Informacija o zakonima i drugim propisima čija je izrada planirana do kraja 2015. godine, prema podacima dobijenim iz iz ministarstava;

U odnosu na ovo pitanje Savjet je zaključio da bi trebalo poslati dopis ministarstvima da dostave Savjetu pripremljene nacрте zakona iz oblasti koje se odnose na rad i razvoj nevladinih organizacija, uz podsjećanje na Odluku o obrazovanju Savjeta, kojom je ovo tijelo nadležno da Nacрте tih zakona razmatra i o njima daje mišljenje.

4. Formiranje Radne grupe Savjeta za izradu godišnjeg izvještaja o radu Savjeta;

Formiranje Radne grupe Savjeta za izradu godišnjeg izvještaja o radu Savjeta za period IV kvartal 2014. godine i 2015. godinu odloženo je za narednu sjednicu Savjeta.

5. Pitanja i prijedlozi

Za X sjednicu najavljena je detaljnija elaboracija toka razmatranja i donošenja Zaključaka na sjednici Vlade povodom Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja NVO 2014-2016, kao i informacija o tome da li Savjet za razvoj NVO može sa Savjetom za vladavinu prava ostvariti bolju koordinaciju informacija koje se odnose na AP za Poglavlje 23, konkretno dio AP koji se tiče civilnog društva.

X SJEDNICA, održana je 23. decembra 2015. godine i razmatrana su sljedeća pitanja:

1. Usmeno informisanje o definisanju i usvajanju zaključaka Vlade povodom Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014 – 2016. i sastanku predsjednice Savjeta Marije Vučinović, sa Nikolom Bertolinijem, šefom Odsjeka za civilno društvo, medije i istraživanja u Evropskoj komisiji;

Predsjednica Savjeta je informisala Savjet o proceduri usaglašavanja teksta zaključaka Vlade nakon razmatranja i usvajanja Izvještaja o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori, a povodom obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva finansija u vezi sa pripremom Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama definisanih predlogom zaključaka Savjeta.

Naglasila je da se o pomenutom Izvještaju i predlogu zaključaka tri puta razgovaralo na sjednici Komisije za politički sistem unutrašnju i spoljnu politiku, da su bile u međuvremenu održane i konsultacije nadležnih potpredsjednika Vlade i oba resorna ministra, što je na kraju rezultiralo zaključkom Vlade, na sjednici od 5. novembra 2015. godine da Ministarstvo finansija u roku od sedam dana Vladi predloži način finansiranja programa i projekta u oblastima od javnog interesa koje realizuju nevladine organizacije, odnosno način obezbjeđenja sredstava za finansiranje pomenutih programa i projekata.

Više članova i članica Savjeta je govorilo o održanim konsultacijama ministra unutrašnjih poslova sa jednim brojem predstavnika nevladinih organizacija o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama, kao i činjenici da će, nakon što prođe usaglašavanje u Sekretarijatu za zakonodavstvo, Nacrt zakona biti poslat Evropskoj komisiji na komentare, pa se njegovo procesuiranje prema Vladi očekuje u prvom, najkasnije drugom kvartalu naredne godine. U vezi sa tim, jedan broj članova iskazao je interes da Savjet bude informisan o mišljenju EK na zakon.

Savjet je informisan i o sastanku sa šefom Odsjeka za civilno društvo, medije i istraživanja u Generalnom direktoratu za susjedstvo i pregovore o proširenju EK, na kome se govorilo o daljem unapređenju uloge Savjeta, njegovom dosadašnjem radu, ali i ključnim problemima i izazovima. Predstavnik Direktorata je istakao važnost unaprjeđenja efikasnosti rada Savjeta i što skorijeg usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama radi rješavanja pitanja obezbjeđenja sredstava za finansiranje projekata nevladinih organizacija iz javnih fondova, kao i zakona o volonterizmu, te zakona o socijalnom preduzetništvu, bitnih za razvoj civilnog društva u Crnoj Gori.

2. Podaci o prisustvu članova Savjeta sjednicama, na osnovu evidencije Kancelarije za saradnju s nevladinim organizacijama i razmjena mišljenja - dogovor o metodu rada Savjeta u narednom periodu;

Razmjena mišljenja o prisustvu članova Savjeta sjednicama, bila je samo povod za razgovor o efikasnosti i metodu rada Savjeta, kojima većina prisutnih nije bila zadovoljna. Zbog toga je odlučeno da se pristupi izmjeni i dopuni Pravila rada Savjeta, kako bi se definisali adekvatniji mehanizmi koji bi njegov rad učinili efikasnijim i vidljivijim.

3. Formiranje Radne grupe Savjeta za izradu godišnjeg izvještaja o radu Savjeta za period od septembra 2014. godine do decembra 2015. godine

U skladu sa Odlukom o Savjetu, obrazovana je tročlana međusektorska radna grupa za izradu izvještaja o radu Savjeta za period od konstituisanja-septembar 2014. godine do decembra 2015. godine.

NAPOMENA: Početak sjednice obilježila je rasprava o predloženom dnevnom redu jer jedan broj tačaka, koje su prije održavanja sjednice dostavili članovi Savjeta elektronskim putem, nije uvršten u predlog dnevnog reda, zbog različitog tumačenja i razumijevanja Pravila rada Savjeta, a sustina je bila u tome da isti nijesu bili pripremljeni u skladu sa Pravilima zbog čega nijesu ni uvršteni u dnevni red.

IV REALIZACIJA NADLEŽNOSTI IZ ODLUKE O SAVJETU

Odlukom o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija, ovo savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore, zaduženo je da vrši poslove koji se odnose na:

- praćenje primjene Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori 2014. - 2016. godine i Akcionog plana za njenu implementaciju za isti period;

Na VII sjednici Savjet je razmatrao Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014–2016. godine. Generalno je stepen realizacije Plana ocijenjen niskim.

- praćenje sprovođenja Akcionog plana za poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, u dijelu koji se odnosi na saradnju sa nevladinim sektorom;

Na VII sjednici Savjet je razmatrao Izvještaj o realizaciji AP 23. Poglavlje- Saradnja sa NVO, za period januar – jun 2015. godine, što zanči da je u izvještajnom periodu razmatrao sami jedan izvještaj.

- davanje mišljenja o nacrtima propisa, odnosno strateškim i drugim dokumentima koji se odnose na rad i razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori u cilju stvaranja podsticajnog okruženja za njihov rad;

U izvjestajnom periodu, Savjet je dao mišljenje na ukupno **2 dokumenta** koja se odnose na rad i razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori:

- Na I sjednici Savjet je razmatrao Nacrt **Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora**. Članovi Savjeta dostavili su Radnoj grupi pisane predloge i sugestije, a održan je sastanak zainteresovanih članova Savjeta i Radne grupe i dokument je dorađen. Na III sjednici Savjet je razmatrao Predlog Analize institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem nevladinog sektora. Dokument nije dobio većinsku podršku Savjeta.

- Na VIII (tematskoj) sjednici Savjet je razmatrao **Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama**. Kako nije bilo moguće definisati jedinstveno mišljenje Savjeta, jer su mišljenja bila vrlo različita, pristupilo se glasanju o Nacrtu zakona u cjelini. Za ponuđeni Nacrt glasalo je devet članova/članica Savjeta, osam je bilo protiv, a jedan uzdržan. Nacrt zakona je dobio podršku Savjeta od predstavnika organa državne uprave, a protiv Nacrta zakona u načelu glasalo je 8 članova Savjeta iz nevladinih organizacija.

- davanje mišljenja u vezi sa primjenom propisa, odnosno strateških i drugih dokumenata koji se odnose na rad nevladinih organizacija u Crnoj Gori;

U izvještajnom periodu Savjet se izjašnjavao u vezi sa primjenom Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću ("Službeni list Crne Gore", broj 42/2011) i to na dvije sjednice:

- Na IV sjednici prilikom informisanja o raspodjeli dijela prihoda od igara na sreću, po Konkursu za 2014. godinu, Savjet je ocijenio da je ključni problem prekoračenje roka za objavljivanje konkursa, pa je predložio Vladi da zaduži nadležne da, u skladu sa Odlukom o raspodjeli odnosnih sredstava, ugovore sa nevladinim organizacijama potpišu što prije, te da se isplata sredstava izvrši do kraja godine. pored ovog, vladi je upućen i predlog da razmotri mogućnost pokretanja postupka imenovanja nove komisije prije isteka mandata tadašnje komisije, kako bi se stekli uslovi za blagovremeno raspisivanje konkursa za 2015. godinu u skladu sa rokom propisanim Uredbom.
- Na VII sjednici, razmatrajući Izvještaj Komisije o procesu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2015. godinu, Savjet je preporučio Komisiji da predlog Odluke o raspodjeli što prije procesuiru Vladi, kako bi se pristupilo potpisivanju ugovora sa korisnicima, te da se konkurs za 2016. objavi do kraja I kvartala 2016. godine, o čemu je upućen dopis Komisiji za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i Komisiji za ekonomska pitanja i finansijski sistem, ministru finansija. Ove preporuke Savjeta su i realizovane.

- iniciranje donošenja novih ili izmjena i dopuna važećih propisa u cilju stvaranja podsticajnog okruženja za rad i razvoj nevladinih organizacija;

U izvještajnom periodu Savjet **nije inicirao** izmjene i dopune važećih propisa u cilju stvaranja podsticajnog okruženja za rad i razvoj nevladinih organizacija.

- predlaganje Vladi Crne Gore prioriternih oblasti od javnog interesa i visinu sredstava za finansiranje projekata, odnosno programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta;

U izvještajnom periodu Savjet se nije izjašnjavao o prioriternim oblastima od javnog interesa i visini sredstava za finansiranje projekata, odnosno programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta, jer tzv."centralizovani model" finansijske podrške države programima/projektima nevladinih organizacija po Zakonu o nevladinim organizacijama nije implementiran, a ova nadležnost savjeta je ustanovljena u vezi sa tim modelom.

- podsticanje i unapređenje saradnje Vlade i organa državne uprave sa nevladinim organizacijama u zemlji i inostranstvu, kao i sa relevantnim subjektima u međunarodnoj zajednici;

Na II sjednici Savjeta, Povodom informacije o upućenom pozivu NVO „Queer Montenegro“ za učešće na druge povorke ponosa LGBT osoba u Podgorici 2. novembra 2014. godine, Savjet je podržao organizovanje povorke kao načina promovisanja, poštovanja i zaštite osnovnih ljudskih prava LGBT osoba.

Od III sjednice Savjeta, istima, kao posmatrači, prisustvuju predstavnici Delegacije EU u Crnoj Gori, relevantnog subjekta međunarodne zajednice koji podržava međusektorsku saradnju i pomaže jačanje kapaciteta za njeno unaprjeđenje.

U izvještajnom periodu organizovan je sastanak Predsjednice Savjeta sa predstojnikom Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske radi dogovaranja realizacije studijske posjete delegacije Savjeta hrvatskom Savjetu za razvoj civilnog društva u toku 2016. godine.

- razmatranje objedinjenog godišnjeg izvještaja o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija, koji priprema Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama, na osnovu pojedinačnih izvještaja koje Kancelariji dostavljaju organi državne uprave;

Savjet je na VI sjednici razmatrao Izvještaj o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija u II polugodištu 2013. godine, koji je pripremila Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama, a koji nije procesuiran Vladi zbog prestanka mandata prethodnog Savjeta za saradnju Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija. Za 2014. ovakav izvještaj nije pripisan, jer je u Akcionom planu Strategije razvoja NVO, predviđeno sačinjavanje izvještaja o primjeni Uredbe o načinu i postupku saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“ broj 7/12) i Uredbe o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave („Službeni list CG“ broj 12/12), koji se odnose na većinu oblika saradnje obuhvaćenih objedinjenim izvještajima u prethodnom periodu.

- druge poslove utvrđene zakonom ili drugim propisom.

U odnosu na realizaciju zadataka predviđenih Odlukom o Savjetu za razvoj NVO, za izvještajni period, zaključuje se sljedeće:

- praćenje primjene Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija, i Akcionog plana za poglavlje 23, realizovalo se razmatranjem izvještaja o sprovođenju ovih dokumenata (u izvještajnom periodu razmatran je po jedan izvještaj), što se smatra nedovoljnim i ocjenjuje se potrebnim uspostavljanje dodatnih mehanizama za efikasnije i kontinuirano praćenje realizacije mjera – aktivnosti iz pomentih dokumenata. Time bi se obezbijedio i proaktivniji pristup Savjeta u podsticanju zaduženih organa državne uprave na blagovremenu realizaciju.

-kada je u pitanju davanje mišljenja na propise koji se odnose na rad i djelovanje nevladinih organizacija, Savjet je ispunjavao obaveze davanja mišljenja ili izjašnjavanja na nacрте tih akata. Stoga se može konstatovati, da je ovaj zadatak Savjet ispunio na relativno zadovoljavajućem nivou.

-Savjet je pokazao izuzetno nizak stepen inicijativnosti kako za donošenje propisa koji su se odnosili na razvoj sektora tako i u smislu konkretnih aktivnosti.

-Savjet se nije dovoljno angažovao u smislu predlaganja novih vidova međusektorske saradnje, ali je pokazao spremnost na dijalog i volju da podstiče organe državne uprave da unaprijede saradnju i partnerstvo sa NVO.

V USVAJANJE ZAKLJUČAKA SAVJETA OD STRANE VLADE

Vladi su u izvještajnom periodu dostavljeni predlozi zaključaka sa IV i VII sjednice.

a) na IV sjednici, održanoj 15. decembra 2014. godine, raspravljajući o Informaciji o raspodjeli dijela prihoda od igara na sreću, po Konkursu za 2014. godinu, Savjet je ocijenio da je ključni problem, kao i prethodnih godina, prekoračenje roka za objavljivanje konkursa, pa se došlo opet u situaciju da se odluka o raspodjeli donosi u decembru za projekte koji su trebali biti realizovani, ili se počelo sa njihovom realizacijom u 2014. godini, zbog čega je odlučeno da se predloži Vladi da zaduži nadležne da, u skladu sa Odlukom, ugovore sa NVO potpišu što prije, te da se isplata sredstava izvrši do kraja godine.

Zbog činjenice da aktuelnoj Komisiji mandat ističe u februaru 2015. godine, Savjet je predložio Vladi da razmotri mogućnost pokretanja postupka imenovanja nove komisije prije isteka mandata, kako bi se stekli uslovi da se nova komisija imenuje blagovremeno, i konkurs za 2015. godinu raspiše u skladu sa stavom 1 člana 12 Uredbe do kraja I kvartala 2015. godine.

Navedeni predlozi Savjeta su usvojeni.

b) Na VII sjednici održanoj 15.jula 2015. godine, povodom razmatranja Izvještaja o realizaciji AP Strategije razvoja NVO u CG za period 2014–2016 Vladi su dostavljeni sljedeći predlozi zaključaka:

- da Vlada usvoji Izvještaj o realizaciji AP Strategije razvoja NVO
- da Vlada zaduži Ministarstvo unutrašnjih poslova da u saradnji s Ministarstvom finansija do kraja III kvartala 2015. pripremi i Vladi dostavi predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama
- da Vlada zaduži Ministarstvo finansija da u saradnju sa Ministarstvom unutrašnjih poslova do kraja III kvartala 2015. pripremi i Vladi dostavi predlog podzakonskog akta za raspodjelu sredstava za projekte i programe NVO
- da Vlada zaduži Ministarstvo unutrašnjih poslova da do kraja III kvartala 2015. pripremi i Vladi dostavi izvještaj o primjeni Uredbi u 2014.
- da Vlada zaduži organe državne uprave u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma (alternativa – zadužuje se Uprava za imovinu) da urade analizu pristupačnosti objekata organa državne uprave za osobe sa invaliditetom i smanjene pokretljivosti
- da se zaduži Generalni sekretarijat Vlade da pokrene postupak za zapošljavanje najmanje tri državna službenika
- da se zadužuju organi državne uprave, odgovorni za realizaciju aktivnosti iz AP Strategije razvoja NVO da do kraja III kvartala 2015. realizuju nerealizovane aktivnosti i preduzmu mjere za blagovremenu realizaciju onih kojih su oročene u 2015, kako bi Savjet u I kvartalu 2016, mogao da razmatra izvještaj o realizaciji u 2015.

Razmatrajući pomenuti Izvještaj i preložene zaključke, Vlada je, na sjednici održanoj 5. novembra 2015. godine, zaključila:

- Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji AP Strategije razvoja NVO u CG za period 2014–2016 –

- Zadužuje se MF da, u roku od sedam dana, Vladi predloži način finansiranja programa i projekata u oblastima od javnog interesa koje realizuju nevladine organizacije – **(napomena: usvojeno modifikovano)**
- Zadužuju se MUP i Kancelarija da, u saradnji s organima državne uprave, do kraja II kvartala 2016. godine, pripreme i Vladi dostave izvještaj o primjeni 2 uredbe, kao i o ostalim oblicima saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija u 2014. i 2015. godini – **(napomena: usvojeno –dodatno zadužena Kancelarija)**
- Zadužuje se MORT da u saradnji s Upravom za imovinu, do kraja IV kvartala 2015. pripremi analizu pristupa lica s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću objektima organa državne uprave – **(napomena: usvojeno)**
- Zadužuju se organi državne uprave nadležni za realizaciju mjera iz AP Strategije razvoja NVO u CG, da do kraja I kvartala 2016. realizuju utvrđene aktivnosti i preduzmu mjere kako bi se blagovremeno realizovale u 2015. godini, a savjet, u II kvartalu 2016. razmotrio izvještaj o njihovoj realizaciji u 2015. godini **(napomena: – usvojeno, samo pomjeren rok)**
- Zadužuje se Savjet da o zaključku iz prethodne tačke obavijesti nadležne organe državne uprave **(napomena: realizovano dopisom br. 14-1142/3 od 17.12.2015)**

Važno je naglasiti da je zaključak kojim je Zadušeno MF da, u roku od sedam dana, Vladi predloži način finansiranja programa i projekata u oblastima od javnog interesa koje realizuju nevladine organizacije rezultirao izmjenom predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o NVO preciznim definisanjem-određivanjem procenta sredstava iz tekućeg budžeta za finansiranje programa i projekata nevladinih organizacija.

VI UNAPRJEĐENJE KAPACITETA SAVJETA

Za članove/-ice Savjeta 25. i 26. septembra 2014. godine održana je radionica na kojoj je diskutovano o ulozi Savjeta za razvoj nevladinih organizacija– situacionom okviru, iskustvima Savjeta u prethodnom sazivu – naučenim lekcijama i ključnim izazovima, metodama praćenja implementacije strateških dokumenata od interesa za razvoj civilnog društva, metodama savjetovanja s civilnim društvom u postupcima oblikovanja javnih politika, uspostavljanju efikasnog sistema javnog finansiranja NVO u Crnoj Gori, kao i o prioritetnim aktivnostima u novom mandatu Savjeta.

25. maja 2015. godine, uz podršku TACSO kancelarije u Crnoj Gori, organizovana je radionica za članove/ice Savjeta na temu: Funkcionisanje institucionalnih mehanizama za razvoj NVO. Cilj radionice je bio da se prepoznaju ključni problemi i mjere koje treba preduzeti da bi se unaprijedilo funkcionisanje institucionalnih mehanizama za unapređenje okruženja za djelovanje NVO u Crnoj Gori, a u vezi sa projektom DEU i pripremom projektnog zadatka za realizaciju dvogodišnjeg projekta podrške razvoju institucionalnih mehanizama za saradnju Vlade i NVO.

U izvještajnom periodu članovi/-ice Savjeta su pozivani na skupove posvećene temama od značaja za NVO, pretežno u organizaciji NVO, ali i državnih organa, na kojima se imalo šta čuti a i naučiti, pogotovo iz primjera i dobre i loše prakse zemalja EU, ali i zemalja bližeg okruženja- regiona Zapadnog Balkana. Odaziv članova i članica nije bio na očekivanom nivou, a teme su bile aktuelne i interesantne kao npr. razvoj socijalnog preduzetništva, uloga civilnog društva u procesu EI, učešće civilnog društva u procesima donošenja javnih politika, pristupačnost javnih ustanova osobama sa invaliditetom, pregled mogućih modela upravljanja javnim sredstvima i mogućih izazova, funkcionisanje institucionalnih mehanizama za razvoj NVO, volonterizam, sistem obezbjeđenja kvaliteta u radu nevladinih organizacija itd.

VII OBAVJEŠTAVANJE JAVNOSTI

Na sajtu Vlade www.gov.me na podstranici Kancelarije za saradnju sa nevladinim organizacijama, koja obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove za Savjet (www.gsv.gov.me/sekretarijat/Kancelarija_za_saradnju_s_NVO) i podstranici Savjeta (www.gov.me/naslovna/Savjetodavna_tijela/Savjet_za_razvoj_nevladinih_organizacija) na kojima su postavljane najave i saopštenja bitna za aktivnosti Savjeta, a koristila se i podstranica Generalnog sekretarijata i naslovna stranica sajta Vlade za određene teme i informacije od posebnog značaja.

Sjednice Savjeta su bile otvorene za javnost, tako da su istima prisustvovali predstavnici medija i na odgovarajući način izvještavali.

Na II sjednici održanoj 24 oktobrom 2014. godine, Savjet je prihvatio inicijativu Delegacije EU u Crnoj Gori, da njeni predstavnici kao posmatrači, prisustvuju sjednicama Savjeta, tako da od III sjednice oni prate rad rad Savjeta.

VIII IZAZOVI U RADU SAVJETA

Imajući u vidu međusektorsku i heterogenu strukturu Savjeta s predstavnicima nevladinih organizacija različitih usmjerenja i profila, kao i predstavnicima državnih organa sa različitim službeničkim zvanjima, odnosno odgovornostima, te različitim iskustvima u saradnji s NVO, prirodno je da se u radu Savjeta javljaju izazovi i poteškoće u usaglašavanju mišljenja i zaključaka po pojedinim pitanjima.

Jedno od važnih otvorenih proceduralnih pitanja koje je otežavalo rad Savjeta, odnosilo se na primjenu **Pravila rada Savjeta**, internog akta, jednoglasno donijetog krajem 2014. godine, sa ciljem da se rad Savjeta učini efikasnijim, zbog činjenice da Poslovnik Vlade Crne Gore, koji se primjenjuje na savjetodavna tijela, nije mogao da razriješi pojedina proceduralna pitanja koja su se pojavila u pripremi sjednica, posebno pri utvrđivanju dnevnog reda. Do odnošenja Pravila, u dnevni red su uvrštavane tačke-teme koje je Savjet ocijenio značajnim i od opšteg interesa. Pravilima je ovo pitanje definisano propisivanjem uslova za uvrštavanje tačaka dnevnog reda u smislu obezbjeđenja materijala i predloga zaključaka. Nažalost, u praksi su se ove odredbe različito tumačile, što je izazivalo dugotrajnu raspravu, nezadovoljstvo i nesuglasice, te međusobno nerazumijevanje. Rezultat navedenog je bio da jedan broj tačaka, predloženih od strane predstavnika nevladinih organizacija, nije uvršten u dnevni red preglasavanjem predstavnika Vlade u Savjetu.

Dodatni proceduralni izazov predstavljalo je i nedefinisanje vremenskog ograničenja za izlaganje članova o tačkama dnevnog reda, što je otežavalo moderaciju sjednica i imalo za posljedicu dugotrajne i iscrpljujuće sjednice Savjeta.

Osim toga, u praksi su se često javljali zahtjevi članova koji nadilaze ulogu i nadležnost Savjeta, kao savjetodavnog tijela Vlade, pri čemu su se dodatno naglašavale različite perspektive i očekivanja predstavnika državnih organa i nevladinih organizacija u Savjetu.

Jedna od važnih prepreka u efikasnom radu Savjeta vezana je i uz **neodgovoran odnos organa**, koji često nijesu dostavljali informacije ili su ih dostavljali neblagovremeno, bez potrebnih pojašnjenja i dodatnih podataka- nepotpune informacije na osnovu kojih je teško bilo donijeti odgovarajući zaključak, te na pravi način iskoristiti kapacitet samog Savjeta. Ovakav odnos organa državne uprave je rezultirao stavom jednog broja članova o neefikasnosti

Savjeta, što je očigledna zamjena teza, kojoj je doprinijela i nedovoljna aktivnost jednog broja članova Savjeta predstavnika državnih organa. Takođe i **polarizacija** među članovima, koja je povremeno bila dominantna, uticala je na efikasnost rada Savjeta, pa treba biti samokritičan i u narednom periodu nastojati smanjiti uticaj "sektorskog" pristupa u korist međusektorskog dijaloga, kako bi Savjet svoj zadatak realizovao što uspješnije.

S obzirom na vrlo važnu ulogu Savjeta kao jedne od ključnih platformi za jačanje kulture dijaloga u formulaciji novih javnih politika koje utiču na razvoj NVO-a, neophodno je u sljedećem periodu ozbiljno razmotriti i premostiti uočene izazove.

IX PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE RADA SAVJETA

1. U narednom periodu intenzivirati komunikaciju sa državnim organima u cilju efikasnije realizacije mjera Akcionog plana iz Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori 2014-2016, u skladu i sa zaključcima Vlade donijetim u 2015. godini, kao i onima koji se predlažu uz ovaj izvještaj.
2. Organizovati koordinacione sastanke Savjeta sa zaduženim organima za realizaciju određenih aktivnosti iz AP kako bi se unaprijedila dinamika realizacije AP Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori 2014-2016.
3. Uspostaviti jedinstvenu praksu u tumačenju Pravila rada, posebno u dijelu predlaganja dnevnog reda
4. U cilju bolje pripreme zaključaka, Kancelarija za saradnju će pripremati nacrt zaključaka svaku sjednicu.
5. U cilju bolje pripreme određenih pitanja koja će se razmatrati na sjednicama Savjeta imenovati radne grupe Savjeta koje bi pripremale potrebne materijale.

X PREDLOG ZAKLJUČAKA ZA VLADU

Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2016. godine, razmotrila Izvjestaj o radu Savjeta za razvoj nevladinih organizacija za period septembar 2014- decembar 2015. godine, koji je dostavio Savjet u skladu sa Odlukom o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija.

S tim u vezi Vlada je donijela sljedeće

ZAKLJUČKE

1. **Vlada je usvojila Izvještaj o radu Savjeta za razvoj nevladinih organizacija za period septembar 2014- decembar 2015. godine.**
2. **Zadužuju se organi državne uprave nadležni za realizaciju mjera iz Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori 2014- 2016. i Akcionog plana za Poglavlje 23 u dijelu koji se odnosi na saradnju sa nevladinim organizacijama, da realizuju utvrđene aktivnosti i blagovremeno informišu Savjet o preduzetim mjerama za njihovu realizaciju.**
3. **Zadužuju se organi državne uprave da u postupku pripreme nacrta propisa, odnosno strateških i drugih dokumenata koji se odnose na rad i razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori konsultuju Savjet i iste dostave Savjetu radi davanja mišljenja.**
4. **Zadužuje se Ministarstvo finansija da preduzme mjere za utvrđivanje predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću i obavijesti Savjet o preduzetom i konsultuje ovo tijelo u smislu davanja mišljenja o rješenjima koja se odnose na izvor i obim finansiranja programa i projekata nevladinih organizacija.**